

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Izvešće o radu Saveza udruga za autizam Hrvatske za 2019. godinu

Savez udruga za autizam Hrvatske je u 2019. godini nastavio Razvojnu suradnju s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva pod okriljem osmog Centra znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom. Ovaj oblik suradnje uključivao je veće povezivanje s ostalim snažnim dionicima civilnog društva i programski usmjeravao Savez udruga za autizam prema praćenju politika vezanih uz brigu i unaprijeđene života osoba s invaliditetom. Pod okriljem Centra znanja, SUZAH je nastavio djelovanje u području edukacija, povezivanja udruga članica, razvijanja policy analize, razmjene dobrih praksi među udrugama članicama te povezivanje s drugim europskim nacionalnim i krovnim organizacijama.

Zaposlenici, suradnici i volonteri

Kroz 2019. godinu Savez udruga za autizam je zadržao svoja tri zaposlenika. Programskog i financijskog koordinatora te voditeljicu projekta „Mama i tata – znaju i stignu“.

Nikola Tadić, mag. politologije – programski koordinator SUZAH. Kroz cijelu godinu aktivno radio na razvoju Saveza u područjima razvijanja novih projektnih ideja, povezivanju udruga članica te transferu znanja, komunikaciji s drugim akterima u cijelom području civilnog društva, komunikaciji s medijima i zainteresiranom javnošću, suradnji s domaćim i stranim stručnjacima u području autizma, vođenju web stranice i društvenih medija SUZAH-a, analizi i praćenju javnih politika, posjetu udrugama članicama, pisanju narativnih izvještaja i svom drugom dnevnom aktivnošću SUZAH-a.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahr@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Tena Veverka, mr.sc. ekonomije i poslovne administracije, financijska koordinatorica SUZAH-a. Kroz cijelu godinu aktivno radila na razvoju novih projektnih ideja, vođenju poslovne i financijske administracije Saveza, komunikaciji sa računovodstvom, traženju domaćih i stranih donacija, održavanju i vođenju web stranice SUZAH-a, pisanju financijskih izvještaja, vođenju baze volontera i suradnika SUZAH-a, financijskom praćenju provedbe projekata, organizaciji Skupština SUZAH-a i organizaciji Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, prikupljanju sve potrebne dokumentacije i svom drugom dnevnom aktivnošću u djelovanju SUZAH-a.

Na trogodišnjem programu je zaposlena na puno radno vrijeme ugovorom o radu i radna terapeutkinja (Lea Črček, bacc.ocup.th.) koja ima nekoliko godina iskustva rada u organizacijama koje rade s osobama s autizmom te ima višegodišnje iskustvo rada direktno s korisnicima, osobama s autizmom. Kolegica, koja je u 2018. godini preuzela ulogu voditeljice programa, dodatno povezuje i informira SUZAH o potrebama obitelji i djece s poremećajem iz spektra autizma te jača kapacitete SUZAH-a u području znanja o suvremenim i učinkovitim metodama rehabilitacije. Uz to, zaposlenica je preuzela i dio posla vezanog uz jačanje vidljivosti SUZAH-a kroz administriranje Facebook i Instagram račune Saveza.

Kroz 2019. godinu SUZAH je surađivao s:

Asjom Dubravčić, Mag. logoped i Mag. rehabilitator Praktičar Terapije Igrom i Art Terapije Floortime koja je u sklopu programa „Mama i tata – znaju i stignu“ održala seriju edukacija o autizmu za roditelje uključene u program, vodila edukacije za djelatnike Centara za socijalnu skrb u Zagrebu i Slunju te kreirala inicijalne procjene za djecu uključenu u program „Mama i tata – znaju i stignu“. Kroz 2018. godinu Dubravčić je imala i savjetodavnu ulogu djelatnicima SUZAH-a s obzirom na svoje profesionalno iskustvo u području autizma.

Mateom Begić, Mag. Rehabilitator, koja je u sklopu programa „Mama i tata – znaju i stignu“ održala seriju edukacija o autizmu za roditelje uključene u program.

Ivanom Buljan Babić, mag. Psihologije, koja je u sklopu programa „Mama i tata – znaju i stignu“ vodila grupu psihosocijalne podrške za roditelje uključene u program te održala predavanje u sklopu konferencije SUZAH-a na temu „Stres roditelja i važnost podrške u obitelji“

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Anom Petrinec, bacc.ocup.th., koja je administratorica programa „Mama i tata – znaju i stignu“.

U 2019. godini velik broj volonterskih sati su odradila pet volontera SUZAH-a: Katarina Matić, Benjamin David Tuškan, Predrag Kežić, Ana Mužek i Domagoj Bajš, koji su kroz svoj volonterski angažman obavljali poslove podrške pri kreiranju interaktivnih sadržaja, savjetovanje u području produkcije i komunikacije s javnošću, medijske vidljivost, marketinga, sudjelovali u organizaciji obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, prijevodu i grafičkoj pripremi publikacije „Priručnik za agresivna i problematična ponašanja“ te vršili nadzor IT infrastrukture i zaštite podataka SUZAH-a.

Utjecaj na društveni razvoj i unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom

- Dana 30.01. SUZAH je zajedno sa udrugom članicom Udruga za autizam Zadar poslao pritužbu uredu Pravobraniteljice za OSI na diskriminaciju u školi u Zadru. Prema informacijama dobivenih od roditelja iz Zadra pojedine škole su koristile administrativne zapreke prilikom upisa djece u osnovnu školu.
- Predsjednica SUZAH-a Lidija Penko je 05.03. prisustvovala otvaranju Centra za autizam Osijek. Ovaj projekt je SUZAH pratio, podržavao i zagovarao od samog početka.
- Dana 14.03. održan je 28. koordinacijski sastanak SOIH-a i 8. Centra znanja na temu nadolazećeg koordinacijskog sastanka u Zadru u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.
- U periodu od 20. do 22. ožujka u Zadru je održan koordinacijski sastanak s predstavnicima organizacija uključenih u Centar znanja za društveni razvoj u RH – 8. i 9. Centar znanja. Na koordinacijskom sastanku su sudjelovali Nikola Tadić i Tena Veverka ispred Saveza udruga za autizam Hrvatske.
- U ponedjeljak 25.03. službenice MDOMSP-a Marija Pletikosa i Zvezdana Bogdanović pozvali su Antu Armaninija ispred Udruge za autizam Zadar, Lidiju Penko kao predsjednicu SUZAH-a i Nikolu Tadića kao programskog koordinatora SUZAH-a na sastanak uz uređenje i otvaranje centra Mocire u Zadru. Ovaj projekt, o kojem se priča već više od 10 godina, krenuo je u svoju punu realizaciju s ciljem da centar postane mjesto na kojemu će se pružiti sustavna skrb za osobe s autizmom, od najranije dobi

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

do odrasle dobi. Savez udruga za autizam je na ovu temu održao i 2017. godine sastanak s gradonačelnikom Zadra, te 2018. godine okrugli stol. Vjerujemo kako je sastanak pokazao da se počinje ozbiljno raditi na otvaranju ove važne institucije.

- Isti dan 25.03. održan je Stručni savjet pravobranitelje za OSI, na kojemu je sudjelovala zamjenica Lidije Penko, Snježana Čop, predsjednica udruge članice SUZAH-a Zvončiči iz Karlovca.
- Također, isti dan je predsjednica SUZAH-a Penko sudjelovala na sastanku u MDOMSP-u. Sastala se Radna skupina za izradu nacrtu prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku.
- Dana 27.03. predsjednica SUZAH-a je sudjelovala u radu Povjerenstva Vlade za osobe s invaliditetom. Jedna od točaka dnevnog reda se direktno ticala skrbi za osobe s poremećajem iz spektra autizma u Splitu, Rijeci i Zagrebu.
- U četvrtak 28.03. SUZAH je ispred zgrade Vlade RH organizirao javni istup ususret održavanju Svjetskog dana svjesnosti o autizmu. Novinarima su se obratili Dalibor Kuhta, predsjednik izvršnog odbora Udruge Pogled iz Nedelišća, Snježana Čop predsjednica udruge Zvončiči iz Karlovca, Dubravka Kovačević predsjednica Udruge za autizam Istra te Lidija Penko kao predsjednica SUZAH-a. Uz obraćanje medijima ministrima Vlade RH je dok su ulazili u zgradu Vlade uručen dopis sa problematikom autizma u Hrvatskoj.
- Kroz ožujak djelatnici SUZAH-a su komunicirali s predstavnicima organizacije Kuća Ljudskih prava Zagreb te dali informacije iz područja autizma za izradu publikacije KLJP: "Ljudska prava u Hrvatskoj: pregled stanja za 2018. godinu".
- Dana 02.04. tradicionalno je obilježen Svjetski dan Svjesnosti o autizmu. Ove godine je promijenjen format obilježavanja te je umjesto stavljanja štanda na jedan od zagrebačkih trgova organiziran okrugli stol u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu. U organizaciji Saveza udruga za autizam Hrvatske održan je okrugli stol pod nazivom „40 godina Saveza, 40 godina autizma u Hrvatskoj“. Na okruglom stolu sudjelovali su:

- Marija Pletikosa, državna tajnica iz MDOMSP-a te izaslanica predsjednika Vlade RH

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

- Zvezdana Bogdanović, savjetnica Ministrice Murganić iz MDOMSP-a
 - Dr. Željko Plazonić, državni tajnik iz MZ-a
 - Branka Ramljak, državna tajnica iz MZO-a
 - Anka Slonjšak, Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom
 - Lidija Penko, predsjednica Saveza udruga za autizam Hrvatske
- Po završetku okruglog stola koji su popratili i mediji, građani, uvaženi gosti, korisnici Centra za autizam Zagreb, korisnici Udruge za autizam Zagreb, izaslanici Grada Zagreba, izaslanik Predsjednice RH te Gradonačelnik Zagreba Milan Bandić "kod sata" na glavnom zagrebačkom trgu su točno u podne pustili snop plavih balona sa natpisom "40 godina". Natpis je obilježavao 40 godina djelovanja Saveza udruga za autizam Hrvatske. Nakon davanja izjava medijima okupljeni su se, posebno označenim ZET tramvajem, uputili na drugi dio događanja u park Maksimir. Tu je održan zabavni i kulturni program za javnost, s naglaskom na druženje osoba s autizmom i njihovih obitelji u neformalnoj atmosferi i miru parka.
 - Dana 15.04. u 10:00 je održan je sastanak na inicijativu Pravobraniteljice za OSI. Glavna tema je bila problematika asistenata u nastavi. Predstavnice Ministarstva znanosti i obrazovanja, Gđa Marijana Gojčeta i Gđa Sanja Horvatić izložile su okupljenima smjernice novog zakona o asistentima. Raspravljalo se o nedovoljnoj edukaciji asistenata, o važnosti da asistent bude vezan te prati pojedinačno dijete, te da se ne koristi za potrebe cijelog razreda. Nadalje, pričalo se o potrebi uvođenja asistenata u vrtiće i visoko obrazovanje. Predsjednica SUZAH-a Lidija Penko je posebno naglasila važnost edukacije te povezanosti koje se stvara između asistenta i osobe s autizmom. Uz to, navela je primjere dobre prakse uvođenja asistenata u vrtiće te dobre rezultate koje takvi programi ostvaraju.
 - Dana 30. travnja 2019. g. održan je inicijalni sastanak na temu stomatološke zaštite djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom koja se pruža u stomatološkoj dnevnoj bolnici KBC Zagreb. Sastanak je organizirala Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom. Sastanku su prisustvovali prof. Verzak sa Stomatološkog fakulteta i predstavnici saveza udruga osoba s invaliditetom, među kojima i Lidija

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Penko, te pravobraniteljica s ciljem dogovaranja termina/sadržaja/sudionika sve vezano za održavanje redovitih edukacija o dentalnom zdravlju.

- Ususret izborima za Europski parlament Savez udruga za autizam se uključio u kampanju međunarodne organizacije Autism Europe pod nazivom „Nova dinamika za autizam“. U sklopu kampanje organizacije članice Autism Europe su lobirale prema kandidatima za EU Parlament da potpišu „obećanje“ o zaštiti prava i statusa osoba s autizmom na prostoru cijele EU. Dokument s pojašnjenjem tematike autizma i pozivom za potpisivanjem je poslan na oko 30 adresa pojedinaca te političkih stranaka. Od domaćih predstavnika koji će sjediti u novom sazivu Parlamenta „obećanje“ su potpisali MEP Biljana Borzan i MEP Tonino Picula.
- U petak, 31.05. u prostorima Centra za kulturu Maksimir održano je završno predstavljanje druge godine provedbe programa “Mama i tata – znaju i stignu”. Ovaj trogodišnji program, financiran od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu skrb, uz glavni naglasak na podršku u obiteljima djece s autizmom, ima i komponentu prijenosa znanja te posjeta partnerskim organizacijama u Europi. Ove godine, uz predstavljanje samih rezultata druge godine programa, program je bio usmjeren baš prema toj komponenti programa, prijenosu znanja i iskustvu koje je SUZAH stekao u prethodne dvije godine provedbe.
- Dana 06.06. u prostorijama Hrvatskog liječničkog zbora u Držićevoj ulici u Zagrebu, održani su tradicionalni “Dani Maje Beck Dvoržak” na temu “Simpozij o aktualnim pitanjima dječje i adolescentne psihijatrije i psihoterapije”. Uz mnoge eminentne stručnjake iz različitih područja riječ je dobila i predsjednica Saveza udruga za autizam Hrvatske, Lidija Penko. Ona je govorila na temu: Da li je biti roditelj djeteta s poteškoćama stigma i sram u Hrvatskoj? Gđa. Lidija Penko, je kao roditelj osobe s autističnim poremećajem dala dirljiv vlastiti prikaz, apelirajući da i dalje u Hrvatskom društvu postoji stigma i sram roditelja s psihičkim poteškoćama.
- Dana 01.07. predsjednica SUZAH-a Lidija Penko sudjelovala je u 32. koordinacijskom sastanku SOIH-a gdje su glavne teme bile Inkluzivni dodatak te praćenje provedbe Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

- Saborski Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku u srijedu, 03. srpnja 2019, je održao tematsku sjednicu „Kako se nosimo s autizmom u Republici Hrvatskoj“. Zastupnica u Saboru, Ines Strenja, koja je i predsjednica navedenog odbora izabrala je temu nakon nekoliko neformalnih razgovora s akterima u području, između ostalog i Lidijom Penko, predsjednicom SUZAH-a. Sastanak je nosio političku težinu zbog činjenice da je dignut na razinu Sabora, no nažalost je imao svoje nedostatke. Prekratko je sastanak trajao s obzirom na broj govornika te je vrijeme za iznošenje problematike bilo izuzetno kratko. Istaknula se činjenica da je u radu odbora sudjelovala Ministrica Murganić iz Ministarstva za demografiju, obitelji, mlade i socijalnu skrb, predstavnici Ministarstva zdravlja i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Nažalost, Ministrica Murganić, koja je pokazala određeno razumijevanje za problematiku, smijenjena je s dužnosti nekoliko dana kasnije. Ipak, treba pohvaliti činjenicu da su se mnogi akteri bitni u području autizma našli na jednom mjestu, te još jednom potvrdili svoju volju u rješavanju nagomilanih problema.
- Dana 09.07. Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom održao je sastanak na temu Stomatološke zaštite za osobe s invaliditetom, s naglaskom na osobe i djecu s poteškoćama u razvoju i autizmom. Ispred Saveza udruga za autizam Hrvatske sudjelovao je programski koordinator Nikola Tadić. Glavni dio sastanka bio je orijentiran oko suradnje KBC-a Zagreb, te Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Ispred SUZAH-a postavljeno je pitanje o izvođenju zahvata pod punom anestezijom, s obzirom da velik dio populacije osoba s autizmom može samo na taj način proći kroz stomatološki zahvat. Nažalost, okupljeni predstavnici stomatološke struke, te Zavoda za zdravstveno osiguranje zaključili su kako fali anesteziologa na teritoriju cijele Hrvatske, te kako će se tek raditi mapiranje ove usluge.
- Na sjednici Vlade RH 29. kolovoza 2019. godine donesena je odluka o Osnivanju Povjerenstva za ranu intervenciju u djetinjstvu. Ovu odluku Vlade RH vidimo kao rezultat kontinuiranog pritiska na državne institucije da se riješi sustavno rana intervencija na području cijele Hrvatske. Ove godine predstavnici SUZAH-a su zagovarali sustavno rješenje ovog problema prilikom otvaranja Centra za autizam u Osijeku, u sklopu obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, na Povjerenstvima Vlade RH za osobe s invaliditetom, na sastancima Savjeta pravobraniteljice za OSI, kroz sastanke s MDOMSP, putem komunikacije u medijima, u komunikaciji s UNICEF Hrvatska, te za vrijeme kampanje za

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

ponovnu uspostavljanje kabineta za ranu intervenciju u Zadru. Slično tijelo uspostavljeno je i 2014. godine, no nije polučilo rezultatima. Nadamo se da će ova odluka, te rad koji slijedi imati bolje rezultate.

- Krajem kolovoza predstavnici Udruge za autizam Zadar, skrenuli su pozornost na gašenje lokalnog kabineta za ranu intervenciju. S obzirom na specifičnost autizma, pauza i pružanju usluge rane intervencije od samo i nekoliko mjeseci može imati dalekosežne posljedice na razvoj i napredovanje djece s autizmom. Savez udruga za autizam podržao je javnu peticiju za očuvanje kabineta, pružio savjetodavnu pomoć predstavnicima udruge i Zadra u pisanju priopćenja i komunikacije s medijima, te je 06.09. poslao službeni upit na resorno Ministarstvo te predstavnike grada Zadra i Zadarske županije vezan uz ovaj problem. Akcija je urodila plodom kroz reakciju grada Zadra, koji se obvezao na financiranje rane intervencije i uspostavljanje rada kabineta u najkraćem roku.
- Dana 11.09. Nikola Tadić je sudjelovao na 33. koordinacijskom sastanku SOIH-a gdje su glavne teme bile monitoring Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom 2017. -2020 i dogovor o načinu provođenja zajedničke Kampanje radi provedbe Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica.
- U utorak i srijedu, 17. i 18.09. u sklopu Tjedna mobilnosti održana je edukacija za vozače ZET-a na temu komunikacije i ophođenja prema osobama s invaliditetom. Kratke informativne edukacije su održane na autobusnom terminalu u Podsusedu, tramvajskom spremištu na zagrebačkoj Remizi, te u autobusnom i tramvajskom terminalu u Dubravi. Predstavnici ZET-a su ugodili mali tim na čelu s dopredsjednicom SOIH-a Maricom Mirić te programskim koordinatorom SUZAH-a Nikolom Tadićem. Na edukacijama su se okupili primarno vozači ZET-a koji su primljeni u službu u posljednjih godinu ili dvije, njih preko 60. U periodu od 45 minuta okupljeni su imali priliku čuti specifične potrebe pojedinih skupina osoba s invaliditetom, dok je uz to, Nikola Tadić imao priliku približiti iskustvo korištenja javnog prijevoza za osobe s autizmom i njihove obitelji. Tadić je primarno pozvao vozače na razumijevanje specifičnih potreba te pristup koji na prvo mjesto stavlja komunikaciju i rješenje neugodne situacije, a ne sukob ili raspravu.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

- Dana 19.09. u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu skrb održan je sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o inkluzivnom dodatku. Na sastanku je ispred SUZAH-a sudjelovao Nikola Tadić.
- Dana 22.09. predstavnik SUZAH-a je sudjelovao u događanju u sklopu javne kampanje za digitalnu pristupačnost koje se odvijalo na zagrebačkom Cvjetnom trgu.
- Krajem kolovoza i početkom rujna djelatnici SUZAH-a su napravili osvrt na Prijedlog Izvješća o provedbi nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine, za 2018. godinu. Predsjednica SUZAH-a Lidija Penko iznijela je nedostatke izvještaja i neprecizno odgovaranje na pojedina izvještajna pitanja na sjednici Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom 26.09. Primarno se osvrnula činjenicu da još uvijek ne postoji sustav probira, dijagnostike i rane intervencije za djecu s autizmom, unatoč činjenici da je to jedan od prioriteta Strategije. Štoviše, u samom izvještaju za 2018. godinu govori se o velikom kašnjenju samog procesa, no ne vidi se nastojanje nadležnih institucija da riješe probleme i ponovo pokrenu proces.
- Dana 11.10. programski koordinator Nikola Tadić sudjelovao je na 34. proširenom sastanku SOIH-a. Tadić se najviše uključio oko teme predsjedanja RH Vijećem EU. Naglasio je kako nažalost ne vidimo volju nadležnih institucija da aktivno uključi organizacije civilnog društva u tih šest mjeseci prve polovice 2020. godine. Isti dan, 11.10. Nikola Tadić je sudjelovao i 6. sjednici Predsjedništva SOIH-a.
- Dana 20.10. predsjednica SUZAH-a Lidija Penko sudjelovala je na redovnoj Sjednici Skupštine Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske. Na sjednici su okupljeni imali priliku raspraviti i glasati o dosadašnjem i budućem djelovanju SOIH-a.
- Predsjednica SUZAH-a Lidija Penko sudjelovala je u aktivnostima 24. Hrvatskog simpozija osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem, koji je održan u Zagrebu 21. i 22.10. te organiziran od strane SOIH-a. Predsjednica Penko se posebno zalažila da u zaključak konferencije uđe važnost uspostavljanja sustava rane intervencije u RH.
- U Šibeniku je od 23. do 25.10. održana Konferencija "Civilno društvo 2030.: HR-EU_EURO-MEDITERAN" u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Osim sudjelovanja u

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB

tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507

GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051

web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com

IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka

GSM: 385 91 344 2220

385 91 333 7731

tel: 385 51 551 344

fax: 385 51 551 355

e-mail: lidija.penko@gmail.com

lidijap@gzr.hr

redovitom dijelu konferencije, Nikola Tadić programski koordinator SUZAH-a, je iskoristio događanje za neformalne sastanke i komunikaciju s predstavnicima Ureda za udruge Vlade RH, predstavnicima Savjeta za razvoj civilnog društva, predstavnicima ostalih 7. Centara znanja, te za kratki razgovor s Ministrom regionalnog razvoja i fondova Europske unije gospodinom Pavićem. U tom 10-to minutnom razgovoru izložio je svoju zabrinutost zbog spore dinamike raspisivanja natječaja za dodjelu proračunskih i sredstava iz EU fondova. Obećanja tada dana, o novim natječajima, od strane ministra te predstavnika Ureda za udruge i predstavnika Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva nisu ispunjena do trenutka pisanja ovog izvještaja. Okupljanje na konferenciji u Šibeniku iskorišteno je i kako bi se tamo održao 35. koordinacijski sastanak SOIH-a.

- Dana 07.11. predsjednica SUZAH-a Lidija Penko sudjelovala je na sastanku u MDOMSP. Ministrica Vesna Bedeković primila je na početku svojeg mandata izaslanstvo SOIH-a. Teme sastanka su bili rana intervencija, pitanje inkluzivnog dodatka, Zakon o osobnim pomagačima, vještačenje osoba s invaliditetom, financiranje udruga OSI te Zakon o socijalnoj skrbi. Predsjednica Penko je uzela riječ na nekoliko ovih tema, prije svega na pitanju o ranoj intervenciji te činjenici da još uvijek nije uspostavljen sustav rane intervencije na području cijele RH.
- Sljedeći dan, 08.11. održan je Stručni savjet Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Na sastanak je ispred SUZAH-a sudjelovala Snježana Čop.
- Dana 13.11. programski koordinator Nikola Tadić je sudjelovao u 36. koordinacijskom sastanku 8. centra znanja. Na ovom sastanku jedna od glavnih tema je bila izrada Alternativnog izvješća o provedbi KPOSI
- Velik dio aktivnosti u listopadu 2019. godine posvećen je organizaciji II. Konferencije SUZAH-a 22.11. te Skupštine SUZAH-a 23.11. Konferencija je u 2019. godini nosila naziv „Autizam – percepcija i stvarnost“. Ideja iza ove teme nastala je zbog činjenica da u javnosti vidimo povećani interes za temu autizma, te i određeni veći stupanj informiranosti. Iako su ovo izuzetno pohvalne stvari, te i potvrda uspješnog djelovanja Saveza u zadnjih 6 godina, svjedoci smo i velikog broja „mitova“ vezanih uz autizam. Prvi dio konferencije je tako bio posvećen prezentiranju šire slike autizma, kao specifičnog stanja ili poremećaja, ali i kroz popularnu kulturu, naglaskom na činjenicu da ne smijemo gledati na

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

autizam samo kao „poremećaj u društvenoj interakciji“ kao što se često prikazuje i filmovima i serijama, već kao široki spektar koji iziskuje predani, stručni i financijski zahtjevan rad. Drugi dio konferencije je nastao u suorganizaciji s našom partnerskom organizacijom iz Srbije, Savezom udruženja Srbije za pomoć osobama sa autizmom. Tim iz Srbije, predvođen predsjednicom Saveza Vesnom Petrović kroz nekoliko sati je prezentirao svoje iznimne projekte na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini. Svima okupljenima su poslužili kao inspiracija i primjer koliko se puno može napraviti za populaciju osoba s autizmom uz ustrajan, predan te kreativan rad. Na konferenciji je sudjelovao više od 50 sudionika. Posebno se istaknulo sudjelovanje Zvezdane Bogdanović, predstavnice Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Iako nije imala formalnu ulogu predavača na konferenciji, njezina otvorenost i spremnost za dijalog s okupljenima otvorila je pola satnu raspravu na temu sustavne skrbi za osobe s poremećajem iz spektra autizma u RH.

- U subotu, 23.11. u Zagrebu, održana je druga ovogodišnja skupština Saveza udruga za autizam Hrvatske. U radu skupštine je sudjelovalo sedam predstavnika udruga članica Saveza. Tokom nekoliko sati okupljeni su imali priliku raspraviti o planu rada Saveza za 2020. godinu, te o izazovima s kojima se SUZAH suočavao tokom 2019. godine, s obzirom na zastoje u ocjenjivanju predanih projektnih prijava te raspisivanju novih natječaja.
- Dana 27.11. održao se 37. prošireni koordinacijski sastanak 8. Centra znanja. Ispred SUZAH-a sudjelovala je financijska koordinatorica Tena Veverka.
- Početkom prosinca 2019. godine suradnica SUZAH-a Jelena Čupković Premuž, dječja psihijatrica iz Rijeke, je primljena u savjetodavnu radnu skupinu farmaceutske kompanije Roche. U periodu od tjedan dana SUZAH je intenzivno komunicirao sa predstavnicima Autism Europe, koji su bili posrednici u ovom izboru, te u konačnici s predstavnicima Roche kompanije. Doktorica Čupković Premuž će u travnju 2020. godine prvi puta putovati u Švicarsku kako bi sudjelovala u radu ove radne skupine koja ima za cilj savjetovati na razvoju farmaceutskih proizvoda koji bi trebali koristiti osobama s poremećajem iz spektra autizma. SUZAH također ostaje aktivni participant u ovoj aktivnosti s obzirom da rad u tijelu iziskuje i prikupljanje informacija i podataka iz zemalja iz kojih su članovi tijela.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

- Dana 02.12. predsjednica SUZAH-a Lidija Penko sudjelovala je na sjednici Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom. Od posebnog interesa za djelovanje SUZAH-a je bila tema vještačenja djece s teškoćama u razvoju, skupine u koju spadaju i osobe te djeca s poremećajem iz spektra autizam. Naglašeno je kako su tijelu Vještačenja, nadležnom za vještačenje ove skupine djece, potrebne dodatne edukacije i podrška, kako ne bi došlo do nepravde u vještačenju te oduzimanju prava djeci i njihovim obiteljima.
- Dana 03.12. održano je Svečano obilježavanje međunarodnog dana osoba s invaliditetom pod pokroviteljstvom MDOMSP te uz sudjelovanje Ministrice Vesne Bedeković i premijera RH Andreja Plenkovića. Obilježavanje svjetskog dana suorganizirano je od strane svih članica 8. centra znanja. Posebno se istaknulo obraćanje premijera RH koji je pred okupljenima naglasio da snažno podržava pokret osoba s invaliditetom te kako je spreman za još snažniji dijalog u narednom periodu. Načelno je dogovoren sastanak predstavnika 8. centra znanja i premijera, što se planira za početak 2020. godine. Na obilježavanju sudjelovali su predsjednica Lidija Penko, te djelatnici SUZAH-a Nikola Tadić i Tena Veverka.
- Dana 09.12. u Zagrebu je održan sastanak projektnih timova u okviru Erasmus+ programa. Na ovom sastanku su osim članova projektnog tima iz Centra za autizam nazočili i članovi iz OŠ „Anton Skala“ (Beograd), Saveza udruženja Srbije za pomoć osobama s autizmom (Srbija) te CSOP „Dr Peter Beron“ (Bugarska). Uloga SUZAH-a u ovom projektu je bila facilitacija partnerstva i povezivanje organizacija iz Srbije i Hrvatske, u suradnji s našom partnerskom organizacijom iz Srbije – Savezom udruženja. Glavna aktivnost projekta je korištenje socijalnih priča u radu s djecom s poremećajem iz spektra autizma. Aktivnosti projekta i rezultati su predstavljeni na II. Konferenciji SUZAH-a 22.11.
- U Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu skrb dana 10.12. održan je sastanak ne temu „Naknade za osobe s invaliditetom“. Na sastanku je ispred SUZAH-a sudjelovala predsjednica Lidija Penko.
- Nikola Tadić, programski koordinator SUZAH-a dana 12.12. sudjelovao je u otvaranju i uvodnom predavanju u Hotelu Academia na predsjedništvu HSUTI-ja. Savez udruga za autizam Hrvatske je kroz 2019. godinu ojačao suradnju s Hrvatskim Savezom udruga tjelesnih invalida te je ovo bila prilika da

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

se još jednom potvrdi kvalitetna suradnja i razmjena znanja koja se prakticirala između djelatnika naših organizacija kroz cijelu godinu.

- Udruga za autizam Sunce iz Nove Gradiške, članica Saveza udruga za autizam Hrvatske, je 14.12. organizirala humanitarni koncert. Na samom početku događanja okupljenima se imala prilika obratiti predsjednica SUZAH-a Lidija Penko, koja je zahvalila okupljenima te naglasila kolika je važnost podrške lokalne zajednice osobama s autizmom i njihovim obiteljima. Osvrnula se i na dugogodišnji kvalitetna rad udruge Sunce i njihovu ustrajnost u poboljšanju kvalitete života osoba s poremećajem iz spektra autizma.
- Programski koordinator SUZAH-a Nikola Tadić dana 17.12. je bio na dva događanja organizirana od strane suradnih organizacija iz 8. Centra znanja. Ujutro je Nikola Tadić sudjelovao na javnoj kampanji za podizanje svijesti o osobama s invaliditetom – intelektualnim teškoćama u organizaciji Hrvatskog Saveza udruga osoba s intelektualnim teškoćama. Nakon prisustvovanja na nekoliko predavanja i radionica Nikola Tadić je krenuo prema Hotelu I na zagrebačkom Remetincu gdje je Savez gluho – slijepih „Dodir“ obilježavao 25. godina djelovanja.
- Dana 19.12. programski koordinator SUZAH-a Nikola Tadić sudjelovao je na predsjedništvu SOIH-a. Sastanak predsjedništva održao se u hotelu Westin u Zagrebu. Okupljeni su se osvnuli na 2019. godinu te sve izazove s financiranjem koje su imali kroz godinu. Također, velik dio sastanka posvećen je modelu izrade alternativnog izvješća o stanju brige za osobe s invaliditetom u RH.
- Dana 19.12. programski koordinator Nikola Tadić je ispred Saveza udruga za autizam Hrvatske sudjelovao u emisiji Hodalica, na Radio Studentu. Emisija se bavi aktivnostima za mlade i studente s invaliditetom, te o aktivnostima u koje su uključene ili ih provode mlade osobe s invaliditetom, te ju uređuje i vodi Ivona Šeparović ispred Hrvatskog Saveza udruga za mlade i studente s invaliditetom. Kroz 20 minuta trajanja emisije predstavnik SUZAH-a se imao priliku osvrnuti na aktivnosti Saveza te neke od programa, s naglaskom na program 3koraka. Uz to, otvorena je i tema nedostatka sustavne podrške osobama s autizmom i njihovih obitelji u Hrvatskoj.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

- U prosincu, 2019. godine ostvarena je suradnja sa Zdravstvenim veleučilištem Zagreb, studij radna terapija. U sklopu kliničkih vježbi kolegija Radna terapija u zajednici, studenti 3. godine radne terapije, imaju prilike dio kliničkih vježbi odraditi u Savezu udruga za autizam Hrvatske. Uz upoznavanje sa radom SUZAH-a, Lea Črček, radna terapeutkinja upoznaje ih sa radom u domu korisnika u sklopu projekta “Mama i tata – znaju i stignu” gdje studenti imaju priliku sudjelovati u direktnom radu s djecom s poremećajem iz spektra autizma. Uz praktično znanje u domu korisnika, studenti uče o procjenama, metodama rada i pisanju stručne dokumentacije korisnika kao osnove rada radnih terapeuta. Iako se ova aktivnost potencijalno može staviti i u izvještajnu rubriku „Prijenos specifičnih znanja i iskustava“ smatramo da se radi o širem utjecaju na sektor s obzirom da je ovo iskorak u suradnji SUZAH-a i jedne obrazovne ustanove te se uvelike povećava nivo znanja i senzibilizacije profesionalaca koji će se nalaziti u stalnom profesionalnom doticaju s osoba s autizmom i njihovim obiteljima. Uz to, suradnja se nastavlja i u narednom razdoblju te vjerujemo kako ćemo imati priliku utjecati na nekoliko generacija studenata Zdravstvenog veleučilišta.
- Savez udruga za autizam je također početkom lipnja u potpunosti redizajnirao svoju službenu internet stranicu. Stavljen je naglasak na preglednost te isticanje onih informacija koje su najvažnije u području autizma. Kroz cijelu godinu djelatnici SUZAH-a su aktivno unaprijeđivali stranicu te posebnu pozornost posvetili dijelu stranice koji se bavi direktno temom autizma – prepoznavanjem autizma, dijagnostikom, ranom intervencijom, podrškom osobama s autizmom i njihovim obiteljima. U razdoblju od pokretanja nove stranice, u ožujku do kraja 2019. godine stranicu je posjećena 15.600 puta. Na stranici su u 2019. godini objavljene 23 vijesti.

Ovaj pristup, kronološkog pregleda značajnih aktivnosti izabran je jer pokazuje kontinuirani angažman Saveza udruga za autizam Hrvatske u nastojanju da utječe na poboljšanje kvalitete života osoba s poremećajem iz spektra autizma i njihove obitelji. Svjesni smo da su promjene u ovako kompleksnom području spore no naš glas se čuje te je naša poruka jasna – na svakom sastanku, svakoj aktivnosti u svakoj komunikaciji s javnošću i donositeljima odluka artikuliramo svoje stavove i tražimo promjene. U zadnjih nekoliko godina vidljivi su pomaci, no nadamo se da će se procesi ubrzati i sustav unaprijediti.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Unapređenje organizacijskog razvoja

Održana su dva timska sastanka SUZAH-a u ožujku i travnju, jedan prije održavanja redovite Skupštine SUZAH-a te jedan u toku organizacije događanja povodom Svjetskog dana svjesnosti o autizmu.

U izvještajnom razdoblju Savez udruga za autizam Hrvatske je napravio potpuni redizajn službene Internet stranice. Novo sučelje te naglasak na dostupnosti informacija rezultirali su novom podjelom rada na održavanju stranice unutar tima. Prema novoj organizaciji Nikola Tadić ostaje glavni urednik stranice. Tena Veverka će nastaviti raditi na uređivanju vizualnih materijala i fotografija na stranici, te stavljanju na stranicu ključnih dokumenata. Lea Črček ima zadatak jačeg angažmana oko društvenih mreža, Facebook i Instagram.

Na sastanku tima SUZAH-a u Rijeci 10.09. sudjelovali su predsjednica SUZAH-a Lidija Penko, programski koordinatori Nikola Tadić i Tena Veverka, voditeljica programa „Mama i tata – znaju i stignu“ Lea Črček te suradnica u Udruzi za autizam Rijeka. Sastanak je počeo oko 10:00 sati. Sastanak je bio snažno strukturiran i podijeljen na određene cjeline s ciljem dobivanja što kvalitetnijeg ishoda. Prije početka samog strukturiranog dijela sastanka značajan dio vremena je iskorišten kako bi se prošle aktualne teme te napravilo rezime zadnjih nekoliko mjeseci rada SUZAH-a. Kao glavna tema pojavilo se izvješće o provedbi Nacionalne strategije na izjednačavanje osoba s invaliditetom, te posljedični kontakti s UNICEF-om Hrvatska, koji ukazuju na totalno urušavanje plana uspostavljanja probira i dijagnostike za djecu s poremećajem iz spektra autizma. Sastanak je počeo sa SWOT analizom u sklopu koje su definirane neke glavne odrednice Saveza u ovom trenutku. Na to se nastavio dio sastanka koji je bio nazvan „individualni brainstorming“. Okupljeni su zaključili kako postoje realna i snažna ograničenja u utjecaju Saveza na iniciranje velikih promjena u sustavu podrške za osobe s autizmom i njihove obitelji. Predložena je promjena pristupa u svrhu jačanja pozicije osoba s autizmom te je prihvaćena ideja gradnje svijesti od „dole prema gore“. Drugim riječima, fokus treba preseliti na edukaciju što više profesionalaca i javnosti koja ima doticaja s osobama s autizmom, te je u poziciji podrške osobama s autizmom (socijalni radnici, pedagozi, logopedi, učitelji, psiholozi, psihijatri, pedijatri...) Javio se i prijedlog ciljane edukacije novinara, kako bi stekli temeljno znanje o autizmu, te tima lakše prenosili vijesti o samoj temi.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Dana 16.10. Savez udruga za autizam Hrvatske je posjetio predstavnik Nacionalne zaklade za razvoj civilnog s ciljem financijskog vrednovanja provedbe razvojne suradnje u području 8. centra znanja. Period od tjedan dana prije posjeta je iskorišten kako bi se napravila interna kontrola svih stavaka djelovanja Saveza te iako nisu utvrđeni nikakvi propusti, ni internom kontrolom, pa ni kasnijom terenskom provjerom, djelatnici SUZAH-a su još jednom detaljno upoznali sa svim regulativama i napravili podjelu rada prema budućim zahtjevima zakonodavnog okvira. Utvrđeno je da su potrebne i manje promjene na Statutu Saveza, s ciljem lakše provedbe odluka i mogućnosti šireg djelovanja SUZAH-a. Istoga dana kada je provedeno financijsko vrednovanje predsjednica SUZAH-a Lidija Penko je došla u Zagreb s ciljem održavanja timskog sastanka u kojemu je napravljen daljnji dogovor oko promjena Statuta te unaprijeđenja podijele rada unutar organizacije. Dana 07.11. predsjednica Lidija Penko i članovi tima su se sastali kako bi analizirali komunikaciju s predstavnicima nadležnih ministarstava u 2019. godini. Definiran je usmeni dogovor oko komunikacije s novom ministricom iz resora socijalne politike. Dana 23.11. u Zagrebu je održana Skupština SUZAH-a na kojoj je velik dio vremena posvećen utjecaju SUZAH-a na javno mišljenje te prezentiranju autizma u javnosti. Definirani su inovativni oblici komunikacije koji će se koristiti u 2020. godini, s ciljem bolje vidljivosti teme autizma. Udruge članice su se obvezale na jaču suradnju s Savezom u pogledu slanja relevantnih informacija s terena te oko slanja jedinstvene poruke u periodu oko obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu 02.04.

Redovita Godišnja Skupština Saveza, 02.03.2019.g.

Dana 02.03. u Karlovcu je održana redovita godišnja Skupština Saveza udruga za autizam Hrvatske. Na Skupštini je sudjelovalo devet od dvanaest udruga članica SUZAH-a, koje su izložile svoja izvješća o radu u 2018. godini te prihvatili narativno i financijsko izvješće za 2018. godinu te su definirane ključne zagovaračke teme ususret Svjetskog dana svjesnosti o autizmu koji se održava 02.04. svake godine.

Konferencija „Autizam: percepcija i stvarnost“ 22.11.2019

U petak, 22.11. u Zagrebu je održana II. Konferencija SUZAH-a pod naslovom “Autizam: PERCEPCIJA I STVARNOST. Suorganizator događanja je bio Savez udruženja Srbije za pomoć osobama s autizmom, SUZAH-ovom partnerskom organizacijom. Među gotovo 60 okupljenih bila je izaslanica premijera Vlade RH i pomoćnica ministra zdravstva Vera Katalinić Janković, izaslanica gradonačelnika Grada Zagreba i

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

zamjenica pročelnice u gradskom uredu za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Marinka Bakula Anđeli te Zvezdana Bogdanović, savjetnica ministrice za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Uz uvažene goste među sudionicima konferencije su bili i djelatnici Centara za socijalnu skrb, škola, specijalnih ustanova, vrtića, predstavnici udruga članica SUZAH-a, predstavnici različitih saveza osoba s invaliditetom te ostalih organizacija civilnog društva. Na konferenciji su se obradile teme poput autizma u pop kulturi, karakteristika spektra od najtežeg do visokofunkcionalnog oblika, asistivnih tehnologija i individualnih terapija. Konferencija je bila interaktivna i iznimno uspješna, te unatoč definiranom programu razvila se velika panel diskusija problematike autizma iz svih aspekata, vrlo životna, interaktivna i konstruktivna.

Skupština Saveza 23.11.2019

Dana 23.11.2019. godine u Zagrebu je održana Skupština Saveza udruga za autizam Hrvatske. Na Skupštini je sudjelovalo sedam od dvanaest udruga članica SUZAH-a. Kao natpolovična većina, članice su usvojile Operativni i Financijski plan za 2020 godinu, koje su izložile svoja izvješća o radu u 2018. godini te prihvatili narativno i financijsko izvješće za 2018. godinu te su iznijele prijedloge ususret Svjetskog dana svjesnosti o autizmu koji se održava 02.04. svake godine. Tena Veverka je održala predavanje na temu „Financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija“, dok se predsjednica Penko osvrnula na sudjelovanja na sastancima Povjerenstva Vlade RH za OSI i Stručnog savjeta pravobraniteljice za OSI.

Prijenos specifičnih znanja i iskustava

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Dana 28.01. djelatnik SUZAH-a je sudjelovao na edukaciji studenata Zdravstvenog Veleučilišta na temu ostvarivanju primjerenog kontakta s osobama s invaliditetom i specifičnostima zdravstvene skrbi za OSI. Edukaciju je organizirao Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Dana 01.03. u Zagrebu je održana edukacija za djelatnike Centra za socijalnu skrb Zagreb na temu Različiti pristupi i intervencije u radu s djecom s poremećajem iz spektra autizma. Na edukaciji je sudjelovalo 23 djelatnika.

Dana 12.03. u Slunju je održana edukacija za djelatnike Centra za socijalnu skrb Slunj na temu Različiti pristupi i intervencije u radu s djecom s poremećajem iz spektra autizma. Na edukaciji je sudjelovalo 5 djelatnika. Obje edukacije su održane u sklopu programa koji financira MDOMSP po nazivom "Mama i tata - znaju i stignu".

16.01., 30.01., 13.02., 27.02., 06.03., 20.03. i 27.03. održane su psihološke radionice podrške za roditelje uključene u program podrške obitelji pod nazivom "Mama i tata - znaju i stignu" koji financira MDOMSP. U brojčanu kategoriju sve radionice su stavljene pod jedan broj.

Dana 15.05.2019. godine dvije djelatnice SUZAH-a Tena Veverka i Lea Črček, te vanjska suradnica Ana Petrincec posjetile za rehabilitaciju neuromotornih poteškoća, neprofitnu organizaciju AIAS Melfi Matera, na jugu Italije. Nakon puta do Barija uslijedilo je upoznavanje s funkcioniranjem Centra AIAS Melfi Matera gdje su predstavnice SUZAH-a dobile uvid u postojanje vrlo efikasne rane dijagnostike i rane intervencije pri čemu svako dijete ranu dijagnostiku obavlja u periodu od 2 mjeseca od sumnje na teškoću. Dijagnostički tim čine neuropsihijatar, psiholog te se u samom Centru ne obavlja sama dijagnostika. Gospodin Savino, naš vodič tokom trodnevnog posjeta, nas je upoznao sa svim članovima tima AIAS Melfi Matera koji čine neuropsihijatri, psiholozi, radni terapeuti, fizioterapeuti, muzikoterapeuti, logopedi, neuropsihomotorički terapeuti, gdje su dobile uvid u sustavnu skrb i terapije do osamnaeste godine života osobe s invaliditetom. Nakon 18. godine života, osobe s posebnim potrebama posjećuju dnevne centre dok su djeca uključena u redovni sustav školstva uz asistenta. AIAS Melfi Matera ima dvije podružnice u gradu Melfi i Matera u kojima imaju zaposleno preko 300 zaposlenih i preko 1000 korisnika. Centar i njegov rad financira država i to na način da sudjeluje sa 30 eura po terapiji, koje onda Centar rasporedi za kompletno funkcioniranje organizacije. Korisnici terapija su i djeca i odrasle osobe s invaliditetom, te im

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

je osigurano minimalno pet terapija tjedno i to kroz individualni i grupni rad s jednim ili dva terapeuta istovremeno. Centar predaje šestomjesečni plan na temelju kojeg se dobivaju sredstva za rad. Posjet se nastavio u Centru u Melfiju, koji je duplo kapacitiran od onog u Materi, te su imale priliku tijekom cjelodnevnog posjeta upoznati se s radom u Centru i terapijama koje osiguravaju svojim korisnicima. Neke od terapijskih aktivnosti su rad sa psihologom, muzikoterapija, senzomotoričke aktivnosti, radna terapija, fizioterapija, hipoterapija, logopedski tretman te praćenje od strane neuropsihijatra. Iako djeluje u manjoj sredini, organizacija AIAS Melfi Matera obuhvaća veliki broj korisnika i pruža veliki broj usluga. Uz strukturirani rad uz financijsku podršku države dosegli su visoku kvalitetu usluge te su liste čekanja na terapije vrlo kratke. Tim Saveza udruga za autizam Hrvatske uspio je u kratkom posjetu Italiji ostvariti izuzetno kvalitetan kontakt s predstavnicima Centra za rehabilitaciju AIAS Melfi Matera te će nastojati sve viđeno i naučeno primjeniti u daljnjoj provedbi programa Mama i tata – znaju i stignu. Nadalje, očekujemo uskoro posjet predstavnika AIAS Melfi Matera u Zagrebu kako bi dogovorili daljnju suradnju.

Programski koordinator SUZAH-a, Nikola Tadić, imao je priliku u svibnju, 13.05, posjetiti podružnicu organizacije Specialisterne u Barceloni. Organizacija je prvotno nastala 2004. godine na inicijativu oca djeteta s autizmom iz Danske. Thorkil Sonne je primijetio da njegov sin, iako ne može obavljati neke zadatke s lakoćom kao druga djeca, ima sposobnosti koje ostali njegovi vršnjaci nemaju. Odlučio je posvetiti svoj život stvaranju organizacije s ciljem zapošljavanja visokofunkcionalnih osoba s autizmom. Od 2004. godine do danas organizacija se proširila cijeli svijetom te ima podružnice od Južne Amerike do Australije te stremi svojem glavnom cilju, zapošljavanje jednog milijuna osoba.

U posjetu podružnici u Barceloni Nikola Tadić se upoznao s procesom edukacije, zapošljavanja i podrške osobama koji su zaposlenici organizacije. Specialisterne djeluje kao socijalno poduzetništvo koje djeluje na otvorenom tržištu no sav profit vraća u razvoj novih programa i pružanju podrške korisnicima/zaposlenicima. Među klijentima ove organizacije su poznate IT firme kao što su Oracle, Dell, Epson i Microsoft, uz mnoge druge. Poseban naglasak je stavljen na detaljno prilagođavanje okoline i podršku osoba s autizmom koje ostale firme uzimaju na podugovor s ciljem rješavanja nekog specifičnog tehničkog problema. Od 4. do 6. travnja 2019. održan je Peti hrvatski simpozij o ranoj intervenciji u djetinjstvu u Splitu, s temom Rano otkrivanje, dijagnostika i podrška kod poremećaja iz spektra autizma. Pokrovitelji simpozija bili su: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo za demografiju, obitelj,

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo zdravstva i Grad Split. Simpozij je organiziran u suradnji s Uredom UNICEF-a u Hrvatskoj.

Suorganizatori HURID-ovog simpozija bili su Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju Hrvatskog liječničkog zbora, Hrvatsko psihološko društvo, Hrvatsko društvo za dječju i adolescentnu psihijatriju i psihoterapiju Hrvatskog liječničkog zbora te Savez udruga za autizam Hrvatske. Djelatnici SUZAH-a su sudjelovali na organizacijskim sastancima prije održavanja samog simpozija, SUZAH je bio jedan od kanala promocije same konferencije, primarno među roditeljskom populacijom te među regionalnim organizacijama u području autizma, s kojima SUZAH ima suradnju. Nadalje, predsjednica SUZAH-a Lidija Penko je sudjelovala u radu programskog odbora konferencije. Simpozij je okupio 240 stručnjaka iz Hrvatske i regije, a tijekom tri dana trajanja simpozija održano je 5 plenarnih izlaganja, 36 usmenih izlaganja, 3 okrugla stola, 5 radionica te su prezentirana 23 postera.

Početak srpnja Zagreb je posjetio istraživač Alex Jensen iz SAD-a. Kontaktirao je SUZAH s idejom istraživanja u području obiteljske dinamike kod obiteljskih zajednice koje imaju članove s autizmom. Dana 03.07. održan je sastanak na kojemu je gost predstavio svoj rad, istraživačko iskustvo te metodologiju rada. SUZAH-ov tim je Jensena upoznao sa specifičnostima područja te razinom podrške dostupnom za obitelji u Hrvatskoj. Dogovoren je nastavak suradnje u sklopu programa koji SUZAH provodi pod nazivom "Mama i tata - znaju i stignu" koji ima snažnu komponentu podrške u obitelji. Do kraja 2019. godine Alex Jensen će javiti predstavnicima SUZAH-a jeli odobren njegov istraživački dizajn za istraživanje obiteljske dinamike i stresa u obiteljima s članom koji ima autizam. Ukoliko je njegov dizajn odobren sljedeća faza će biti određivanje datuma dolaska u Hrvatsku te stvaranja istraživačke baze unutar naših programa.

Tena Veverka, financijska koordinatorica SUZAH-a 10.10. je sudjelovala stručnom skupu u organizaciji Hrvatskog Saveza udruga invalida rada pod naslovom „Izazovi i mogućnosti rada temeljnih udruga“. Skup je održan u Karlovcu.

Dana 14.10. djelatnici SUZAH-a su održali sastanak s gospođicom Larom Igrec, studenticom Inkluzivne pedagogike na Pedagoškom fakultetu u Mariboru. Tema sastanka je bila djelovanje udruga u području autizma na prostoru RH. Djelatnici SUZAH-a su dali svoj uvid u trenutno stanje na terenu, prezentirali

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

izazove te podijelili s gospođicom Igrec kontakte predsjednika udruga članica od kojih može dobiti dodatne informacije o temi.

Predsjednica SUZAH-a Lidija Penko 16.10. je bila prisutna na konferenciji ATAAC u Zagrebu. Glavna tema konferencije je bila potpomognuta komunikacija, što je izuzetno bitna tema za područje osoba s autizmom. Na konferenciji je sudjelovao velik broj domaćih i stranih stručnjaka koji su prezentirali najnovija dostignuća u području potpomognute komunikacije.

Dana 23.11. u sklopu Skupštine SUZAH-a financijska koordinatorica Tena Veverka je za okupljene održala informativno predavanje o zakonodavnom okviru i obavezama udruga prema različitim tijela državne i lokalne samouprave. Veverka je predstavnicima udruga članica izložila način na koji bi se trebala organizirati tijela udruge, na koji način se vrše različiti oblici izvještavanja, te još neke teme.

U sklopu Regionalnog programa NGO Akademije Erste Fundacije Nikola Tadić je 25. i 26.11. sudjelovao u edukaciji pod nazivom „Sales Psychology in NPOs: the tightrope walk between mission-oriented and customer-oriented marketing“ u Beču. Edukaciju je za 15 polaznika iz srednje i jugoistočne Europe držala profesorica Renate Buber s Bečkog poslovnog sveučilišta. U sklopu edukacije polaznici su imali priliku razvijati svoje vještine komunikacije s potencijalnim donatorima i suradnicima te raditi na dizanju kvalitete svojih prezentacijskih vještina.

Dana 09.12.2019. na zagrebačkoj Šalati, u prostorijama Medicinskog fakulteta u Zagrebu, održana je edukacija za studente Zdravstvenog veleučilišta. Tema edukacije, na kojoj je sudjelovalo nekoliko predstavnika Saveza osoba s invaliditetom, bila je „Ostvarivanje primjerenog kontakta s osobama s invaliditetom i specifičnostima zdravstvene skrbi za ovu vulnerabilnu populaciju“. Edukaciju je tradicionalno organizirao Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Ispred Saveza udruga za autizam Hrvatske edukaciju je vodio programski koordinator Nikola Tadić. U 20 minuta, koliko je bilo predviđeno vrijeme za sve govornike, osvrnuo se na neke specifičnosti autizma, te pozvao buduće zdravstvene djelatnike na otvorenost i razumijevanje. Koristeći osnove programa 3koraka, Tadić je pozvao okupljene da odbace predrasude, poslušaju roditelje i osobe s autizmom te im pomognu u potencijalno stresnim situacijama.

U sklopu

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Financijska koordinatorica SUZAH-a Tena Veverka 17.12. je sudjelovala na stručnom skupu „Izazovi i mogućnosti rada temeljnih udruga 2“ u organizaciji Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

U izvještajnom razdoblju, kroz 2019. godinu SUZAH-ovi djelatnici su primili 11 upit od strane roditelja na temu podrške svojoj djeci s autizmom, te rješavanju birokratskih pitanja vezanih uz ostvarivanje prava (telefonski pozivi, Facebook stranica, elektronska pošta). Uz to, djelatnici Saveza su u istom razdoblju primili 7 upita od strane socijalnih radnika, djelatnika škola i vrtića, te zdravstvenih ustanova na temu autizma. Radilo se primarno o zainteresiranim profesionalcima koji su imali želju unaprijediti svoje znanje o autizmu, te biti bolje informirani s ciljem pružanja bolje podrške svojim korisnicima. Gotovo sve ove osobe su upućene da preuzmu naš materijal „Autizam: vodič za roditelje i njegovatelje“ koji se nalazi na službenim stranicama SUZAH-a. Našu uslugu savjetovanja u obrascu označujemo numerički kao broj 2, s obzirom na podjelu savjetovanja prema roditeljima te prema profesionalcima u kontaktu s osobama s poremećajem iz spektra autizma.

Materijal „Autizam: vodič za roditelje i njegovatelje“ pokazao se kao iznimno koristan alat za informiranje javnosti, profesionalaca te roditelja o specifičnostima autizma. Tiskana verzija materijala je podijeljena kroz cijelu Istru, posredstvom naše udruge članice Udruge za autizam Istra, na prostoru Karlovca, posredstvom udruge članice Zvončiči iz Karlovca, na području Nove Gradiške posredstvom udruge članice Sunce iz Nove Gradiške, na prostoru gradova Čakovca i Varaždina posredstvom udruge članice Pogled iz Nedelišća, na prostoru zagrebačke općine Maksimir posredstvom Centra za socijalnu skrb Maksimir te na prostoru grada Zadra posredstvom udruge članice Udruge za autizam Zadar. Sve skupa je podijeljeno oko 350 tiskanih primjeraka materijala. Uz to, mnogi su upućeni na službene stranice SUZAH-a kako bi preuzeli elektronsku verziju materijala. Prema podacima dostupnim putem dijagnostike službene internet stranice SUZAH-a (www.autizam-suzah.hr) brošura je skinuta 183 puta, a sami link na kojemu je brošura je otvoren 5368 puta.

Shodno ovim impresivnim podacima, SUZAH je krajem 2019. izdvojio sredstva za prijevod, prilagodbu i dizajn još jednog materijala iz područja autizma. Kroz konzultacije s predstavnicima udruga članica, te stručnjacima suradnicima SUZAH-a kao materijal za publikaciju je izabran „Priručnik za agresivna i problematična ponašanja“ razvijen originalno od strane međunarodne organizacije Autism Speaks. Uz

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR902340091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidjap@gzr.hr

suglasnost ove organizacije materijal je preveden, grafički pripremljen te je ponešto prilagođen za prilike na prostoru Hrvatske.

Prisutnost u internet medijima i objave na web stranici

<https://www.autizam-suzah.hr/2019/11/27/odrzana-ii-konferencija-suzah-a-pod-nazivom-autizam-percepcija-i-stvarnost/>

<http://www.autizam-suzah.hr/2019/04/05/samo-bliska-suradnja-resora-i-roditeljskih-udruga-moze-pokrenuti-rjesavanje-problema/>

<http://www.autizam-suzah.hr/2019/06/02/predstavljanje-druge-godine-programa-mama-i-tata-znaju-i-stignu/>

<http://www.autizam-suzah.hr/2019/06/15/predsjednica-suzah-a-sudjelovala-na-simpoziju-hrvatskog-lijecnickog-zbora/>

<https://www.autizam-suzah.hr/2019/07/05/odrzana-tematska-sjednica-kako-se-nosimo-s-autizmom-u-republici-hrvatskoj/>

<https://www.autizam-suzah.hr/2019/10/04/osnovano-povjerenstvo-za-ranu-intervenciju-u-djetinjstvu/>

<https://www.autizam-suzah.hr/2019/09/09/trazimo-ocitovanje-okogasenja-kabinetaza-ranu-intervenciju-u-zadru/>

<https://www.autizam-suzah.hr/2019/09/19/odrzana-edukacija-za-vozace-zet-a/>

<https://www.autizam-suzah.hr/2019/12/01/odrzana-skupstina-suzah-a/>

<https://www.autizam-suzah.hr/2019/12/17/odrzana-humanitarni-koncert-u-novoj-gradiski/>

<https://www.autizam-suzah.hr/2019/12/20/gostovanje-na-radio-student-u-emisiji-hodalica/>

<https://www.autizam-suzah.hr/index.php/o-nama/vazni-dokumenti/zapisnik-s-godisnje-skupstine-02-03-2019?fbclid=IwAR3rGZ7Ep7N1fJWC9A50QNhYz4NwOTTdpT1iH8D3bB4vXJFUtqrUJKzDaNU>

<http://hr.n1info.com/Vijesti/a381943/Svjetski-je-dan-svjesnosti-o-autizmu.html>

<https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/video-danas-je-svjetski-dan-svjesnosti-o-autizmu-znate-li-da-sve-vise-djece-u-hrvatskoj-ima-taj-poremecaj-i-da-za-njih-ne-postoji-sustavna-skrb/8683439/>

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidjap@gzr.hr

<https://www.in-portal.hr/in-portal-news/in-mreza/18024/savez-udruga-za-autizam-etiri-desetljesa-sustavnog-zanemarivanja-osoba-iz-autisticnog-spektra-i-njihovih-obitelji>

<https://www.zadarskilist.hr/clanci/30032019/povodom-svjetskog-dana-autizma-mocire-su-stalno-u-nasim-mislama>

<https://www.01portal.hr/grad-zagreb/oznaka/Savez%20udruga%20za%20autizam%20Hrvatske>

<http://radio1.hr/dan-svjesnosti-o-autizmu-problemi-su-isti-kao-i-prije-40-godina/>

<http://novosti.hr/svjetski-je-dan-svjesnosti-o-autizmu/>

<http://radio101.hr/obilježavanje-svjetskog-dana-svjesnosti-o-autizmu/>

<https://www.politikaplus.com/novost/181610/svjetski-dan-svjesnosti-o-autizmu>

<https://magazin.hrt.hr/501227/svjetski-dan-svjesnosti-o-autizmu-4>

<https://zagreb.hr/svjetski-dan-svjesnosti-o-autizmu/140253>

<https://prigorski.hr/video-clanovi-saveza-udruga-za-autizam-prosvjeduju-ispred-banskih-dvora/>

<https://www.rijeka.hr/pustanjem-plavih-balona-obiljezen-svjetski-dan-svjesnosti-u-autizmu/>

<https://www.aa.com.tr/ba/balkan/u-zagrebu-pu%C5%A1tanjem-balona-obilje%C5%BEen-svjetski-dan-svjesnosti-o-autizmu/1440338>

<https://narod.hr/hrvatska/udruge-za-autizam-traze-formiranje-radnog-tijela-s-predstavnicima-ministarstava-kujundzic-obecao-pomoci>

[https://www.plivazdravlje.hr/vijesti/clanak/32328/Svjetski-dan-svjesnosti-o-autizmu-u-utorak.html?plivahealth\[desktop\]=1](https://www.plivazdravlje.hr/vijesti/clanak/32328/Svjetski-dan-svjesnosti-o-autizmu-u-utorak.html?plivahealth[desktop]=1)

<https://www.teklic.hr/event/pustanjem-plavih-balona-u-rijeci-obiljezen-svjetski-dan-svjesnosti-u-autizmu/140566/>

<https://hrvatskonebo.org/2019/04/02/svjetski-dan-svjesnosti-o-autizmu-2019/>

http://lokalnahravska.hr/vijest.php?nw=2021_1554208800

http://www.croportal.net/novosti/VIDEO_DANAS_JE_SVJETSKI_DAN_SVJESNOSTI_O_AUTIZMU_Znate_i_da_sve_vise_djece_u_Hrvatskoj_ima_taj_poremecaj_i_da_za_njih_ne_postoji_sustavna_skrb-4590418

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

<https://radio.hrt.hr/ep/sesto-culo/294601/>

<https://www.youtube.com/watch?v=Htphf-G4GbI> – HINA

<https://www.youtube.com/watch?v=b0TVeVAHPoM> – HINA

<https://www.youtube.com/watch?v=Ih0RfzhDCiQ>

<https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/udruga-pred-banskim-dvorima-jedna-osoba-na-60-oboli-od-autizma-potrebe-se-povecavaju-moramo-djelovati-foto-20190328>

<http://www.savezosit.hr/konferencija-autizam-percepcija-i-stvarnost-22-11-2019/>

<https://www.trt.net.tr/hrvatski/region-2/2019/11/22/hrvatska-autizam-je-poremecaj-koji-trazi-ljubav-roditelja-i-razumijevanje-drustva-1310916>

<https://zadarski.slobodnadalmacija.hr/djirada/clanak/id/595931/udruga-za-autizam-zadar-mocire-su-stalno-u-nasim-mislama-vec-ne-znamo-vise-koliko-godina>

<https://www.vecernji.hr/vijesti/djece-s-autizmom-sve-vise-a-nema-ih-tko-lijeciti-1310543>

<https://www.glasistre.hr/pula/presporo-rjesavanje-problema-na-portarati-ce-prosvjedovati-zbog-zanemarivanja-obitelji-s-autizmom-583907>

<http://hurid.hr/2019/06/11/odrzan-peti-hrvatski-simpozij-o-ranoj-intervenciji-u-djetinjstvu/>

<https://www.7dnevno.hr/zdravlje/autizam-bioloski-razvojni-poremecaj-mozga/>

<https://www.rijeka.hr/deset-godina-programa-rane-intervencije-u-djece-s-poremecajem-iz-autisticnog-spektra/>

<https://www.savezsumsi.hr/index.php/novosti/100-nase-aktivnosti/hodalica/263-hodalica-19-prosinca-21>

Projekti/programi

- 1. Naziv podrške: „Razvojna suradnja kroz Centar znanja u području poboljšanja kvalitete življenja osoba s invaliditetom“**

Donator i ukupna vrijednost projekta: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva/304.006,75 kn

Voditeljica projekta: Lidija Penko, predsjednica SUZAH-a

Mjesto provedbe projekta i trajanje: Područje RH/ 01.05. 2016 – 31.12.2020

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Nositelj projekta SUZAH odgovoran za provedbu planiranih aktivnosti u sklopu programa podrške

Centri znanja za društveni razvoj djeluju kao organizacije koje provode sljedeće aktivnosti:

- istraživanja i analize javnih politika iz područja djelovanja,
- prijenos specifičnih znanja u Republici Hrvatskoj i u zemljama jugoistočne Europe,
- razvoj društvenih potencijala te
- zagovaranja pozitivnih društvenih promjena.

2. Naziv projekta: „Mama i tata – znaju i stignu“

Donator i ukupna vrijednost projekta: Ministarstvo socijalne politike i mladih/720.000,00 kn

Voditeljica projekta: Lidija Penko, predsjednica SUZAH-a

Mjesto provedbe projekta i trajanje: Zagreb/ 01.06.2017 – 31.05.2020.

Nositelj projekta SUZAH i partner CZSS Slunj i CZSS Zagreb

Ciljevi i glavni rezultati projekta:

Projekt podrške obiteljima djece s autizmom osmišljen je kao angažman stručnih osoba za čuvanje i rad s djetetom u odsutnosti roditelja kako bi došlo do razvoja skladne obiteljske zajednice. Putem projekta roditelji bi dobili prijeko potrebnu podršku kroz edukaciju o rehabilitacijskim metodama, mogućnost pravnog savjetovanja te sudjelovanje na radionicama psihološke podrške. Voditeljica projekta, osoba s iskustvom rada s djecom s poremećajem iz spektra autizma, izrađuje program aktivnost strukturirane brige u obiteljskom okruženju. Strukturirana briga uključuje korištenje znanstveno utemeljenih metoda rehabilitacije. Osim strukturiranih radionica za roditelje i djecu iz spektra autizma na kojima se stežu dodatna znanja, plan je projekta osigurati dvodnevno druženje osoba s autizmom i njihovih obitelji kako bi se izdvojili iz svakodnevnog sredine i primijenili neke od metoda preporučenih od strane projektnog tima. Program također obuhvaća i nabavu didaktičkih igračaka i alata, educiranje izvoditelja projekta za provedbu strukturirane brige, te studijsko putovanje voditeljice projekta, izvoditeljice i djelatnika SUZAH-a u posjet Savezu udruženja Srbije za pomoć osobama sa autizmom s ciljem razmjene iskustva i dizanje kvalitete usluge u samom projektu, te u 2 Udruge članice SUZAH-a kako bi se prezentirao sustav podrške obiteljima sa ovisnim članom kroz metode rehabilitacije i pomoći u obitelji za osobe te potaknuo na provođenje istog modela podrške. Kako bi se povećala informiranost javnosti i svijest o poremećajima iz spektra autizma, distribuirali bi se promotivni materijali koji sadrže informacije o autizmu, ali i o samom

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

projektu. Putem partnerstva s Centrom za rehabilitaciju Zagreb i Slunj jačaju se kapaciteti područnog Centra kroz edukaciju i informiranje o autizmu i potrebama roditelja te SUZAH prikuplja podatke o uslugama ili nedostatku istih u području Zagreba, Slunja i okolice s ciljem budućeg razvoja aktivnosti u tom dijelu RH.

3. Naziv podrške: „Obilježavanje svjetskog dana svjesnosti o autizmu 2019”

Donator i ukupna vrijednost projekta: Grad Zagreb/9.305,00 kn

Voditeljica projekta: Lidija Penko, predsjednica SUZAH-a

Mjesto provedbe projekta i trajanje: Zagreb/ 26.02.2019 – 02.04.2019.

Nositelj projekta je SUZAH

Dana 02.04. tradicionalno je obilježen Svjetski dan Svjesnosti o autizmu. Ove godine je promijenjen format obilježavanja te je usmjesto stavljanja štanda na jedan od zagrebačkih trgova organiziran okrugli stol u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu. U organizaciji Saveza udruga za autizam Hrvatske održan je okrugli stol pod nazivom „40 godina Saveza, 40 godina autizma u Hrvatskoj“. Po završetku okruglog stola koji su popratili i mediji, građani, uvaženi gosti, korisnici Centra za autizam Zagreb, korisnici Udruge za autizam Zagreb, izaslanici Grada Zagreba, izaslanik Predsjednice RH te Gradonačelnik Zagreba Milan Bandić "kod sata" na glavnom zagrebačkom trgu su točno u podne pustili snop plavih balona sa natpisom "40 godina". Natpis je obilježavao 40 godina djelovanja Saveza udruga za autizam Hrvatske. Nakon davanja izjava medijima okupljeni su se, posebno označenim ZET tramvajem, uputili na drugi dio događanja u park Maksimir. Tu je održan zabavni i kulturni program za javnost, s naglaskom na druženje osoba s autizmom i njihovih obitelji u neformalnoj atmosferi i miru parka

Sve aktivnosti SUZAH-a u 2019. godini bile su usmjerene prema jednom jedinstvenom cilju, poboljšanju kvalitete života osoba s poremećajem iz spektra autizma i njihovih obitelji. Skupštine i komunikacija s udruga članicama imala je za cilj jačati kapacitete tih organizacija te sakupljati informacije o statutu osoba s autizmom diljem Hrvatske. Pokretanje nove internet stranice, komunikacije s medijima, javni istupi i akcije imali su za cilj informiranje javnosti o samom autizmu, njegovim karakteristikama i specifičnostima, ali i komunikaciju o teškoj situaciji osoba s autizmom u RH. II. Konferencija SUZAH-a jasno je komunicirala što je autizam, te koja je podrška potrebna ovoj populaciji, s komponentom razmjene znanje s

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

partnerskom organizacijom iz Srbije. Niz sastanaka unutar 8. Centra znanja, sa širim civilnim društvom, s predstavnicima vlasti te lokalnim dužnosnicima uvijek su imali jedan cilj - jasno komuniciranje potreba osoba s poremećajem iz spektra autizma i njihovih obitelji na prostoru RH.

Zaključni sažetak 2019. godine

Kao što se može vidjeti iz opsežnog izvještaja 2019. godina je bila izrazito aktivna. Prije svega treba se osvrnuti na činjenicu da je 2019. godina bila izuzetno frustrirajuća zbog činjenica da su državna tijela u potpunosti zanemarila raspored raspisivanja natječaja, te čak do pisanja ovog izvještaja nisu objavljeni rezultati nekih velikih natječaja iz 2018. godine. Naravno, ovakva aljkavost od strane nadležnih tijela prema cjelokupnom civilnom društvu uvelike otežava rad svim organizacijama te onemogućava kvalitetan razvoj i planiranje konkretnih aktivnosti.

Unatoč ovoj očitoj zapreci u djelovanju Savez udruga za autizam Hrvatske je uspio napraviti iskorak u nekoliko područja svojeg rada te ojačao aktivnosti u drugim područjima, koja nisu bila usko vezana uz novo projektno financiranje.

Može se izdvojiti kako je najveći dio aktivnosti u 2019. godini bio usmjeren u dva područja: edukacija i komunikacija s nadležnim institucijama.

U području edukacije djelatnici SUZAH-a su održali edukacije za više od 30 djelatnika Centra za socijalnu skrb Zagreb te djelatnike Centra za socijalnu skrb Slunj u području autizma, nastavljena je suradnja s HZJZ i doktorom Benjakom oko edukacije medicinskih sestara i studenata zdravstvenog veleučilišta, održana je II. Konferencija SUZAH-a, podijeljeno je više od 150 materijala „Autizam: Vodič za roditelje i njegovatelje“ te je isti materijal skinut više od 600 puta s naše internet stranice. U sklopu programa „Mama i tata – znaju i stignu“ napravljena je serija edukacija za obitelji uključene u program o samoj temi autizma.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Nadalje, nova internet stranica SUZAH-a pokrenuta u prvoj polovici godine napravljena je s većim naglaskom na jednostavan pristup informacijama o autizmu, što se pokazalo i korisnim s obzirom da podaci govore da raste broj posjeta onih koji pretražuju informacije vezane uz autizam.

U prosincu 2019. godine ostvarena je i formalna suradnja sa Zdravstvenim veleučilištem Zagreb, studij radna terapija. U sklopu kliničkih vježbi kolegija Radna terapija u zajednici, studenti 3.godine radne terapije, imaju prilike dio kliničkih vježbi odraditi u Savezu udruga za autizam Hrvatske. Uz upoznavanje sa radom SUZAH-a, Lea Črček, radna terapeutkinja upoznaje ih sa radom u domu korisnika u sklopu projekta "Mama i tata – znaju i stignu" gdje studenti imaju priliku sudjelovati u direktnom radu s djecom s poremećajem iz spektra autizma. Uz praktično znanje u domu korisnika, studenti uče o procjenama, metodama rada i pisanju stručne dokumentacije korisnika kao osnove rada radnih terapeuta.

U konačnici, na kraju 2019. godine SUZAH je preveo, grafički obradio i stavio na stranicu novi materijal: „Priručnik za agresivna i problematična ponašanja“. Priručnik je za prijevod ustupila organizacija Autism Speaks.

U području **komunikacije s nadležnim institucijama** prvi iskorak je napravljen neposredno prije obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu. Mala delegacija, koju su činili Ante Armanini ispred udruge za autizam Zadar, Lidija Penko kao predsjednica SUZAH-a i Nikola Tadić sastala se s predstavnicima MDOMSP s ciljem rješavanja problema podrške djeci s PSA u Zadru. U konstruktivnom sastanku prezentiran je plan adaptacije, opremanja i početka rada centra Mocire u Zadru.

U sklopu Svjetskog dana svjesnosti o autizmu održan je okrugli stol na kojemu su sudjelovali predstavnici iz resora obrazovanja, socijalne politike te zdravstva, zajedno s Pravobraniteljicom za OSI. U srpnju 2019. Saborski Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku u srijedu održao je tematsku sjednicu „Kako se nosimo s autizmom u Republici Hrvatskoj“ na inicijativu saborske zastupnice Ines Strenja Linić.

Kroz godinu predsjednica SUZAH-a te predstavnici Saveza su sudjelovali na nekoliko sastanka Povjerenstva Vlade RH za OSI, Savjetu pravobraniteljice za OSI, radnim sastancima vezanim uz izradu zakona o Inkluzivnom dodatku, te na temu Stomatološke zaštite.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB

tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507

GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051

web: www.autizam-suzah.hr e-mail: suzahrv@gmail.com

IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka

GSM: 385 91 344 2220

385 91 333 7731

tel: 385 51 551 344

fax: 385 51 551 355

e-mail: lidija.penko@gmail.com

lidijap@gzr.hr

Naravno, ovdje se radi samo o šturom presjeku aktivnosti te za više detalja treba detaljnije pogledati izvještaj.

Nadamo se da će 2020. godina ponuditi više projektnih prilika. Predstavnici Saveza udruga za autizam Hrvatske su kroz 2019. kontinuirano postavljali pitanja Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnog društva, Uredu za udruge RH te nadležnim ministarstvima vezana uz propuste u raspisivanju projektnih poziva, planiranju distribucije sredstava te kašnjenja u objavama rezultata natječaja. Odgovori su često bili manjkavi ili čak graničili s širenjem neistina. S obzirom na takvu situaciju SUZAH je u 2020. uključen i u inicijativu šireg civilnog društva za stvaranje organiziranog pritiska na nadležne institucije, kroz komunikaciju s medijima, javne istupe i koordinirani pritisak kroz savjetodavna tijela.

U Rijeci, 27.02.2019.g.

Predsjednica SUZAH-a

Lidija Penko